

به نام خدا

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی تبریز

دفتر مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی معاونت آموزشی دانشکده بهداشت

طرح درس اپیدمیولوژی بیماریهای شغلی
در نیمسال دوم سال تحصیلی ۹۷-۹۸
گروه آموزشی: بهداشت حرفه ای

۱- مشخصات مدرس

نام و نام خانوادگی:	گروه آموزشی:	مرتبه دانشگاهی:
دکتر اصغر محمدپوراصل	آمار و اپیدمیولوژی	دانشیار
دانشگاه محل فعالیت: ع پ تبریز	دانشکده محل فعالیت: بهداشت	شماره اتاق محل فعالیت: C415
آخرین مدرک تحصیلی: دکتری	رشته تحصیلی: اپیدمیولوژی	شماره تلفن دانشکده: -

۲- مشخصات درس

سال تحصیلی: ۹۷-۹۸	نیمسال تحصیلی: نیمسال اول	نیمسال دوم	ترم تابستانی
نام درس: اپیدمیولوژی بیماری های شغلی	تعداد واحد: ۲	محل تشکیل کلاس:	
نوع درس: عملی	نظری	کارآموزی	کارورزی
درس پیش نیاز: دارد	ندارد	تعداد جلسات تشکیل کلاس: ۱۷ جلسه نظری	
تعداد روزهای اجرای دوره کارآموزی و یا کارورزی: -			

۳- مشخصات فراگیران

رشته تحصیلی:	مقطع تحصیلی:	تعداد فراگیر:
بهداشت حرفه ای	کارشناسی	۲۸

هدف کلی درس:

آشنایی با تاریخچه و علم اپیدمیولوژی
آشنایی با اپیدمیولوژی و مفاهیم آن و انواع پیشگیری
آشنایی با چگونگی انتقال بیماری ها با تاکید بر جنبه های شغلی آن
آشنایی با اندازه گیری ابتلا و مرگ و میر
آشنایی با انواع مطالعات اپیدمیولوژیکی
آشنایی با برآورد خطر
آشنایی با غربالگری
آشنایی با اصول اپیدمیولوژی بیماریهای شغلی

اهداف اختصاصی درس:

- باتوجه به اهداف کلی:
- دانشجو باید بتواند:
- مفهوم سلامت، بیماری و سیرطبیعی بیماری ها را شرح دهد.
 - پیشگیری سطح اول، دوم و سوم را تعریف کند و برای هر یک مثال بزند.
 - رویکردهای متفاوت به پیشگیری را توضیح دهد.
 - مدل‌های اپیدمیولوژیک بررسی بیماریها(مدل چندعلیتی) و کاربرد آن در کنترل و پیشگیری بیماریها را بیان کند
- دانشجو باید بتواند:
- راههای انتقال بیماری(بویژه بیماریهای شغلی) را بیان کند
 - مفاهیم خاص و کاربردی اپیدمیولوژی (اپیدمی - اندمیک - اسپورادیک)را توضیح دهد.
 - تغییرات شدت بیماری، زنجیره عفونت، تغییرات تظاهرات عفونت (فرآیند عفونت، منابع و مخازن عفونت و اقدامات کنترل و پیشگیری) را توضیح دهد.
 - مفهوم ایمنی گروهی را درک کرده و توضیح دهد.
 - اقدامات لازم در بروز همه گیری بیماریها را بیان کند

دانشجو باید بتواند:

- معیارهای ابتلا به بیماری را بیان کند.
- شاخصها و میزانهای بهداشتی و کاربرد آنها در اپیدمیولوژی را محاسبه کند.
- رابطه بین بروز و شیوع بیماری را بیان کند

دانشجو باید بتواند:

- انواع مطالعات اپیدمیولوژی توصیفی را نام برده و خصوصیات هر یک را به تفصیل شرح دهد.
- انواع مطالعات اپیدمیولوژی تحلیلی (مطالعات تجربی و مطالعات مشاهده ای) نام برده و خصوصیات هر یک را به تفصیل شرح دهد.

- شاخصهای هر یک از مطالعات اپیدمیولوژی را محاسبه کند.
- خصوصیات متمایز کننده انواع مطالعات با یکدیگر را بیان کند

دانشجو باید بتواند:

- مفهوم خطر نسبی را فراگرفته و آن را محاسبه کند
- مفهوم نسبت شانس را فراگرفته و آن را محاسبه کند.
- مفهوم خطر منتسب را فراگرفته و آن را محاسبه کند.
- کاربرد هر یک از شاخصها را در مطالعات بیان کند

دانشجو باید بتواند:

- غربالگری و نقش آن در کشف بیماریها و حفظ سلامت را بیان کند.
- اعتبار آزمایشهای غربالگری را محاسبه کند

دانشجو باید بتواند:

- اپیدمیولوژی و کنترل بیماری های شغلی واگیردار (تب مالت، سیاه زخم، تب خونریزی دهنده کریمه - کنگو و ...) را توضیح دهد.
- اپیدمیولوژی و کنترل بیماری های شغلی غیر واگیر (آلودگی با سرب، سرطانهای شغلی، سیلیکوزیس، آزیستوزیس، سوانح و حوادث و ...) را توضیح دهد

شیوه آموزش:

سخنرانی، پرسش و پاسخ.
با استفاده از امکاناتی چون: ویدئو پروژکتور، وایت برد

وظایف فراگیران:

مشارکت فعال در جلسات آموزشی

نحوه ارزیابی و ارزشیابی فراگیران:

آزمون کتبی پایان ترم سوالات چهار جوابی، تشریحی.
آزمون میان ترم بصورت تشریحی

نحوه محاسبه نمره کل:

■ آزمون میان ترم ۵ نمره

■ آزمون پایان ترم ۱۵ نمره

فعالیت در کلاس، انجام تکالیف و پرسش و پاسخ (نمرات کثبت و منفی)

برنامه جلسات درسی

سرفصل مطالب	ساعت ارائه	نحوه ارائه	منابع درسی	امکانات مورد نیاز	روش ارزشیابی
تعریف اپیدمیولوژی تاریخچه اپیدمیولوژی کاربردهای اپیدمیولوژی		سخنرانی، پرسش و پاسخ	اپیدمیولوژی گوردیس، اصول و روشهای اپیدمیولوژی، جی. ای. پارک	ویدیو پروژکتور	سوال و جواب، آزمون کتبی
سیر طبیعی (بیماریها) شغلی سطوح پیشگیری		سخنرانی، پرسش و پاسخ	اپیدمیولوژی گوردیس، اصول و روشهای اپیدمیولوژی، جی. ای. پارک	ویدیو پروژکتور	سوال و جواب، آزمون کتبی
مفاهیم اپیدمیولوژی مدلهای اپیدمیولوژیک عوامل بیماریزا		سخنرانی، سخنرانی، پرسش و پاسخ	اپیدمیولوژی گوردیس، اصول و روشهای اپیدمیولوژی، جی. ای. پارک	ویدیو پروژکتور	سوال و جواب، آزمون کتبی
مقیاسهای اندازه گیری در اپیدمیولوژی تغییرات شدت بیماری، زنجیره عفونت و تظاهرات عفونت مفهوم ایمنی گروهی		سخنرانی، سخنرانی، پرسش و پاسخ	اپیدمیولوژی گوردیس، اصول و روشهای اپیدمیولوژی، جی. ای. پارک	ویدیو پروژکتور، وایت برد و مازیک	سوال و جواب، آزمون کتبی
بروز و شیوع شاخصها و میزانهای بهداشتی و کاربرد آنها در اپیدمیولوژی		سخنرانی، سخنرانی، پرسش و پاسخ	اپیدمیولوژی گوردیس، اصول و روشهای اپیدمیولوژی، جی. ای. پارک	ویدیو پروژکتور، وایت برد و مازیک	سوال و جواب، آزمون کتبی

معرفی انواع مطالعات تفکیک مطالعات توصیفی و تحلیلی	سخرانی، سخنرانی، پرسش و پاسخ	اپیدمیولوژی گوردیس، اصول و روشهای اپیدمیولوژی، جی. ای پارک	ویدیو پروژکتور	سوال و جواب، آزمون کتبی
مطالعات مقطعی، اکولوژیک،	سخرانی، سخنرانی، پرسش و پاسخ	اپیدمیولوژی گوردیس، روش شناسی پژوهش های کاربردی در علوم پزشکی	ویدیو پروژکتور، وایت برد و ماژیک	سوال و جواب، آزمون کتبی
مطالعات مورد-شاهدی	سخرانی، سخنرانی، پرسش و پاسخ	اپیدمیولوژی گوردیس، روش شناسی پژوهش های کاربردی در علوم پزشکی	ویدیو پروژکتور، وایت برد و ماژیک	سوال و جواب، آزمون کتبی
مطالعات کوهورت	سخرانی، سخنرانی، پرسش و پاسخ	اپیدمیولوژی گوردیس، روش شناسی پژوهش های کاربردی در علوم پزشکی	ویدیو پروژکتور، وایت برد و ماژیک	سوال و جواب، آزمون کتبی
مطالعات مداخله ای رهنمودهای علیت	سخرانی، سخنرانی، پرسش و پاسخ	اپیدمیولوژی گوردیس، روش شناسی پژوهش های کاربردی در علوم پزشکی	ویدیو پروژکتور، وایت برد و ماژیک	سوال و جواب، آزمون کتبی
برآورد خطر خطر نسبی نسبت شانس خطر متناسب	سخرانی، سخنرانی، پرسش و پاسخ	اپیدمیولوژی گوردیس، اصول و روشهای اپیدمیولوژی، جی. ای پارک	ویدیو پروژکتور، وایت برد و ماژیک	سوال و جواب، آزمون کتبی

مفاهیم غربالگری ونقخش آن، اعتبار آزمایشهای غربالگری	سخرانی، سخنرانی، پرسش و پاسخ	اپیدمیولوژی گوردیس، اصول و روشهای اپیدمیولوژی، جی. ای. پارک	ویدیو پروژکتور،	سوال و جواب، آزمون کتبی
اپیدمیولوژی بیماریهای واگیردار (۱)	سخرانی، سخنرانی، پرسش و پاسخ	اپیدمیولوژی گوردیس، اصول و روشهای اپیدمیولوژی، جی. ای. پارک	ویدیو پروژکتور، وایت برد و مازیک	سوال و جواب، آزمون کتبی
اپیدمیولوژی بیماریهای غیرواگیردار شغلی (۲)	سخرانی	مرجع اپیدمیولوژی بیماریهای شایع ایران (۷)، اپیدمیولوژی بیماریهای شغلی	ویدیو پروژکتور،	سوال و جواب، آزمون کتبی
اقدامات لازم در بروز همه گیری ها	سخرانی،	مرجع اپیدمیولوژی بیماریهای شایع ایران (۲)(۳)، اپیدمیولوژی بیماریهای شغلی	ویدیو پروژکتور،	سوال و جواب، آزمون کتبی
پیشگیری و کنترل بیماریهای شغلی	سخرانی، سخنرانی، پرسش و پاسخ	اپیدمیولوژی گوردیس	ویدیو پروژکتور، وایت برد و مازیک	سوال و جواب، آزمون کتبی